

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

10.03.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 бер. Через непідтвердження мети поїздки митцям і медійникам може бути відмовлено в перетині держкордону – Прикордонслужба. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 бер. Під час перетину кордону у митців і медійників перевірятимуть мету поїздки. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 бер. Заброньованим медійникам листи сприяння не потрібні, вони продовжують виїжджати за кордон за наказами на відрядження – Мінкультури. – Інф.](#)

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 9 бер. Шевченківська премія 2025: Зеленський вручив нагороди переможцям. – Лебедина О.; Україна молода. – 2025. – 9 бер. У Тарасів день оголосили лауреатів Шевченківської премії 2025. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 9 бер. Шевченківська премія-2025: стали відомі імена переможців. – Божок С.; Village Україна. – 2025. – 9 бер. Юрій Іздрик, Павло Казарін та Олесь Санін. Ось переможці Шевченківської премії у 2025 році. – Яковенко І.; Газета по-українськи. – 2025. – 9 бер. Вручили Шевченківську премію: хто отримав цього року. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер. «Листи до вільного Криму»: за тиждень у столичній у книгарні «Сенс» написали 214 звісток політв'язням. – Інф.](#)

[Український тиждень. – 2025. – 7 бер. Культурні втрати війни. – Нестелеєв М.](#)

Шевченківські дні

[Укрінформ. – 2025. – 7 бер. Шевченківські дні: які заплановані культурно-мистецькі заходи. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 9 бер. Довженко-Центр до дня народження Кобзаря презентував колекцію «Шевченкіана у кіно». – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 9 бер. Як відзначити день народження Шевченка. – Нестелеєв М.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер У київській книгарні демонструють врятований раритетний Кобзар. – Катаєва М.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 9 бер. У Львові до дня народження Шевченка відбулася співоча дія «Цвіт». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 7 бер. На Рівненщині понад 35 років триває мистецька естафета до дня народження Тараса Шевченка. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 10 бер. У Нью-Йорку відбувся показ вистави за поезіями Шевченка. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 9 бер. Пам'ять Тараса Шевченка вшанували у Празі. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 9 бер. У Пекіні відзначили 211-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 9 бер. В італійській бібліотеці виставили книгу про Шевченка, яка вціліла після ракетного удару РФ по ліцею на Харківщині. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 7 бер. Шевченківські дні відзначають в Естонії. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[УНН. – 2025. – 8 бер. Популярність 8 березня в Україні впала більш ніж удвічі за останні 8 років – опитування. – Мурашко А.](#)

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 бер. Один із лауреатів Шевченківської премії передасть свою винагороду на дрони для ЗСУ. – Божок С.](#)

Театр

[Українформ. – 2025. – 7 бер. Театр Франка у межах світового туру покаже «Конотопську відьму» у трьох країнах. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 8 бер. «Сойка» в театрі «Актор»: тонкий психоаналіз на перетині драми, фантастики та хоррору. – Базів Л.](#)

Музика

[Вечірній Київ. – 2025. – 7 бер Шевченко, ювілеї та українські акценти: концерти березня у столичній філармонії. – Катаєва М.](#)

[День. – 2025. – 8 бер. Чемеров та «Культурний десант» випустили пісню, яку присвятили дружинам загиблих військових. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Україна молода. – 2025. – 8 бер. «Місія 200»: на кінофестивалі в Ризі українська стрічка здобула Гран-прі. – Здоровило Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 8 бер. Гран-прі Ризького кінофестивалю документального кіно завоював український режисер. – Кругленко О.](#)

[NV. – 2025. – 8 бер. Своє кіно. 11 найочікуваніших українських фільмів цієї весни. – Найденко Ю.](#)

[Українформ. – 2025. – 8 бер. Фільм «Підйомна сила» покажуть у Канаді. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 8 бер. У Пекіні пройшли покази документальних фільмів про російську війну в Україні. – Інф.](#)

[Українформ. – 2025. – 10 бер. Зеленська презентувала шостий епізод освітнього](#)

серіалу «Люди з досвідом війни». – Інф.

Література

NV. – 2025. – 7 бер. «Суперечить цінностям організації». Письменника Юрія Винничика виключили з українського ПЕН через колонку про «розпусну епоху». – Інф.; УНН. – 2025. – 7 бер. Юрія Винничука виключили з Українського ПЕН: в чому причина. – Шилін М.; Укрінформ. – 2025. – 8 бер. Письменника Винничука виключили з Українського ПЕН. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Києві презентували книгу про парамедиків поліції Донеччини. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 8 бер. Видавництво в Україні призупинило продаж книги «Танцівниця з Донбасу» після виявлення російських пропагандистських кліше. – Інф.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Львові презентували віртуальний музей Романа Шухевича. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Києві відкрили виставку, присвячену українському авангарду. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер Столичний музей презентує самобутній артпроект про жінок, які надихають. – Асадчева Т.

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер Єврейське містечко в мініатюрі: в київському музеї іграшки відкрили незвичну експозицію. – Марків Н.

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер. До фондів «Софії Київської» передали скульптуру «Жах». – Катаєва М.

Вечірній Київ. – 2025. – 7 бер. НЗ «Софія Київська» запрошує киян на весняні майстерки та пізнавальні програми. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Львові за грантові кошти відреставрували старовинну церкву і дзвіницю в музеї просто неба. – Інф.

Village Україна. – 2025. – 8 бер. Мозаїку на станції метро «Палац України» збили перфораторами. – Головань Д.

Village Україна. – 2025. – 8 бер. Не вся огорожа Байкового кладовища історична. Експерти визначають, які частини зберегти – Кличко. – Головань Д.

Міжнародне співробітництво

УНН. – 2025. – 7 бер. «Українська книжкова полицка» протягом лютого відкрилася у 6 країнах. – Тележніков І.; Укрінформ. – 2025. – 7 бер. У лютому у шести країнах з'явилося 9 «Українських книжкових полицок». – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 бер. Через непідтвердження мети поїздки митцям і медійникам може бути відмовлено в перетині держкордону – Прикордонслужба. – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 10 бер. Під час перетину кордону у митців і медійників перевірятимуть мету поїздки. – Інф.

Речник Державної прикордонної служби України (Держприкордонслужба) Андрій Демченко заявляє: якщо медійники чи митці виїжджають за кордон не на той захід, на який їм видано лист сприяння Міністерством культури та стратегічних комунікацій, їм може бути відмовлено в перетині кордону. «Окрема умова – це підтвердження мети поїздки. Якщо раптом з'ясується, що людина їде не на той захід, куди йому делегує можливість перетину кордону Міністерство культури, то, звісно, через непідтвердження мети поїздки може бути відмовлено в перетині державного кордону», – сказав він в ефірі національного телемарафону в понеділок. Також Андрій Демченко зазначив, що прикордонники можуть контактувати з організаторами, щоб уточнити, чи відбувається такий захід і чи запрошувалася туди відповідна людина, а у самої особи запитувати, що вона буде робити за межами України. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1054312.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968791-pid-cas-peretinu-kordonu-mitcami-i-medijnikami-prikordonniki-pereviratimut-metu-poizdki.html>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 10 бер. Заброньованим медійникам листи сприяння не потрібні, вони продовжують виїжджати за кордон за наказами на відрядження – Мінкультури. – Інф.

Для заброньованих представників медіа листи сприяння не потрібні, вони продовжують виїжджати за кордон за наказами на відрядження, повідомила перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій України Галина Григоренко. «Зміни не стосуються тих, хто заброньований. Вони продовжують виїжджати за наказами на відрядження», – сказала Галина Григоренко в коментарі агентству «Інтерфакс-Україна», відповідаючи на запитання, чи не виникатиме після внесених змін юридичної колізії, коли Держприкордонслужба буде вимагати листи сприяння Мінкультури від усіх медійників, у тому числі заброньованих. У свою чергу, на запитання, чи є можливість у представників ЗМІ, які не є стратегічними, виїжджати за кордон, заступниця міністра зазначила, що вони можуть звертатись за листами сприяння, якщо організація офіційно зареєстрована як медіа і є в переліку на сайті Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1054301.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 9 бер. Шевченківська премія 2025: Зеленський вручив нагороди переможцям. – Леbedина О.; Україна молода. – 2025. – 9 бер. У Тарасів день оголосили лауреатів Шевченківської премії 2025.

– Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 9 бер. Шевченківська премія-2025: стали відомі імена переможців. – Божок С.; Village Україна. – 2025. – 9 бер. Юрій Іздрик, Павло Казарін та Олесь Санін. Ось переможці Шевченківської премії у 2025 році. – Яковенко І.; Газета по-українськи. – 2025. – 9 бер. Вручили Шевченківську премію: хто отримав цього року. – Інф.

Президент України Володимир Зеленський затвердив переможців Національної премії імені Тараса Шевченка 2025 року. 9 березня цього річчя лауреатів оголосив Комітет Національної премії України імені Тараса Шевченка. У номінації «Література» переміг письменник Юрій Іздрик з книгою поезій «Колекція». Лауреатом у категорії «Публіцистика і журналістика» став Павло Казарін за проєкт «Публіцистика воєнного часу» на «Українській правді». У номінації «Музичне мистецтво» присудили дві премії: лауреатами стали Богдана Півненко за концертні програми 2019–2024 років та Олександр Шимко за «Вирій» – сакральну містерію для мішаного хору, автентичних голосів, сопрано та симфонічного оркестру на стародавні молитовні, біблійні та українські народні тексти. У категорії «Театральне мистецтво» перемогу здобув Василь Вовкун за оперу «Лис Микита», балет «Тіні забутих предків», модерн-балет «Пізнай себе!», театральну кантату «Псалми війни» Львівської Національної опери. Лауреатами премії в номінації «Кіномистецтво» стали режисер та автор сценарію Олесь Санін, оператор Сергій Михальчук, композиторка Алла Загайкевич за повнометражний ігровий фільм «Довбуш». В категорії «Візуальне мистецтво» перемогла Жанна Кадирова з виставкою «Траєкторія польотів». У категорії «Декоративно-прикладне мистецтво» виграли Валентина Карпець-Єрмолаєва, Андрій Пікуш, Марія Пікуш, Наталія Рибак з мистецьким проєктом «Петриківський розпис: на захисті ідентичності». Йдеться про серію художніх робіт автентичного петриківського декоративного розпису. У галузі «Літературознавство і мистецтвознавство» цього року премію не присуджували. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/shevchenkivska-premija-2025-zelenskij-vruchiv-nahorodi-peremozhtsjam.html>

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/188322/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109606/>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/360605-yuriy-izdrik-nbsp-pavlo-kazarin-ta-oles-sanin-os-peremozhti-shevchenkivskoyi-premiyi-u-2025-rotsi>

https://gazeta.ua/articles/life/_vruchili-sevchenkivsku-premiyu-hto-otrimav-cogo-roku/1210836

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер. «Листи до вільного Криму»: за тиждень у столичній у книгарні «Сенс» написали 214 звісток політв'язням. – Інф.

У київській книгарні «Сенс на Хрещатику» на локації ініціативи «Листи до вільного Криму» з 20 до 27 лютого відвідувачі написали 214 листів підтримки кримським політв'язням. Про це повідомляє представництво Президента в Криму. Раніше постійна представниця Президента в Криму Ольга Куришко заявила, що такі кампанії дають змогу кожному охочому написати

листа кримським політв'язням, підтримати їх таким чином, показати, що про них пам'ятають та чекають на звільнення. За 2024 рік написали та відправили політв'язням 1800 листів. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/080325-lysty-do-vilnoho-krymu-za-tyzhden-u-stolychniy-u-knyharni-sens-napysaly-214-zvistok>

Український тиждень. – 2025. – 7 бер. Культурні втрати війни. – Нестелєєв М.

«Новини культури майже ніколи не ставлять на перші шпальти, не пускають попереду інших у випусках теленовин, не роблять центральними рубриками на суспільно-політичних сайтах... Ця другорядність чи навіть третьорядність культури – така звична практика, що навіть не викликає запитань. Умовне «Що знову сказав Трамп?» завжди перемагатиме умовне «Що знову сказала Забужко?». Звісно, новини бувають глобальні й локальні, однак, як на мене, російська-українська війна вкотре довела актуальність запитання: за що ж ми воюємо? Хіба ж також не за унікальну сукупність матеріальних і духовних цінностей, які роблять нас українцями? Утрати культури в Україні – щоденний біль. Наприкінці лютого Міністерство культури та стратегічних комунікацій оновило список пам'яток культурної спадщини й об'єктів культурної інфраструктури в Україні, які зазнали пошкоджень унаслідок повномасштабної російської агресії. За інформацією, яку надали Київська міська й обласні військові адміністрації, загальна кількість пошкоджених пам'яток культурної спадщини в Україні становить 1390 об'єктів... Як повідомляє моніторинговий проєкт «Релігія в огні», на 2 лютого 2025 року внаслідок російського вторгнення пошкодили й зруйнували щонайменше 643 культових споруди... Проєкт «Недописані», який заснували письменниця й парамедикія добровольчого медичного батальйону «Госпітальєри» Олена Герасим'юк і письменник та військовик Євген Лір, на своїй сторінці в соцмережі «Ікс» зазначає, що натепер через війну з Росією загинуло 235 представників і представниць української літератури... Звісно, лунають непоодинокі думки, що під час війни можна й поставити на паузу «всю ту культуру», усім піти на фронт і від цього буде більше користі, аніж від усіх тих книжок, концертів, вистав, виставок та фестивалів. Але так уже склалося з нашою культурою, що після будь-якої паузи в її розвою і поступу ту стає дедалі важче зрушувати з місця й намагатися відновлювати роль невідновлюваних людей. Щойно в нас наростає нова українська еліта – її безжально скошує імперська коса, здебільшого російська. І коли сучасні реалії порівнюють з Розстріляним відродженням, яке сталося майже сто років тому, то, звісно, певні схожості є. Однак маємо й найважливішу відмінність: тоді в наших митців не було зброї в руках та багатьох убили пострілом у потилицю, перед тим зв'язавши руки. Чи можливо вберегти культурно-інтелектуальну еліту за нинішніх буремних часів – складно сказати. Однак можна принаймні згадати нашу історію і спробувати уникнути помилок минулого. Або ж укотре ремствувати, що історія нас нічого не навчила». Докладно:

<https://tyzhden.ua/kulturni-vtratyi-vijny/>

Шевченківські дні

Укрінформ. – 2025. – 7 бер. Шевченківські дні: які заплановані культурно-мистецькі заходи. – Інф.

В Україні у Шевченківські дні з нагоди відзначення 211-ї річниці з дня народження та 164-х роковин дня пам'яті Великого Кобзаря відбудеться низка тематичних культурно-мистецьких заходів, повідомляє Міністерство культури та стратегічних комунікацій. Усі бажаючі 9 та 10 березня матимуть змогу безкоштовно відвідати Національний музей Тараса Шевченка, Літературно-меморіальний будинок-музей та Меморіальний будинок-музей Тараса Шевченка. 9 березня буде представлено виставковий проєкт «Наш Шевченко», що презентуватиме актуальний погляд сучасних митців на образ Тараса Шевченка та його вплив на сьогодення. Цього ж дня на відвідувачів чекатиме презентація вистави «ШЕВЧЕНКО 2.0» Харківського театру «Березіль» та міні-альбом ЕЛ-Кравчука з омажами на вірші Тараса Шевченка. Також 9 березня розпочне роботу оновлений зал № 1 постійної експозиції Національного музею Тараса Шевченка. Тут з'явилися два додаткові тематичні блоки: «Музей під час війни» та «Дитинство Тараса Шевченка». У музеї Тараса Шевченка 10 березня заплановане літературно-мистецьке коло «Блокпости Шевченкового слова: воєнна лірика», а 11 березня тут відбудеться літературна година «Іду з дитинства до Тараса». У Музеї народного декоративного мистецтва в березні для відвідувачів буде представлено низку мистецьких виставок з фондової колекції Шевченківського національного заповідника. Окрім цього, 9 березня відбудеться презентація обмінної виставки «В своїй хаті своя й правда, І сила, і воля» поштових листівок початку ХІХ – середини ХХ століть на тему «Українська оселя» з колекції Черкаського обласного краєзнавчого музею у літературно-меморіальному музеї Тараса Шевченка в селі Шевченкове. У Музеї історії села Вільшана 9 березня пройдуть щорічні безперервні Шевченківські читання. У селах Моринці та Шевченкове 9 березня звершать панахиду до 164-х роковин дня пам'яті Тараса Шевченка. У Національній опері України 9 березня відбудеться лібрето «Лілея» Валерія Ковтуна за однойменною баладою Тараса Шевченка та сценарним планом Всеволода Чаговця. Музична композиція Олексія Баклана з творів Костянтина Данькевича. Своєю чергою Львівський театр ім. Марії Заньковецької 8 березня покаже виставу «Катерина» у постановці Богдана Ревкевича за відомою поемою Тараса Шевченка. В Одеському національному академічному театрі опери та балету 9 березня відбудеться прем'єра – концертний проєкт «Музика, що завжди звучить божественно. Тарас Шевченко & Світова оперна класика». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968158-sevcenkivski-dni-aki-zaplanovani-kulturnomistecki-zahodi.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 бер. Довженко-Центр до дня народження Кобзаря презентував колекцію «Шевченкіана у кіно». – Інф.

Національний центр імені Олександра Довженка до 211-ї річниці від дня народження Тараса Григоровича Шевченка презентував колекцію «Шевченкіана у кіно» з відразу трьома різними втіленнями образу Кобзаря на екрані. Зокрема, представили фільм режисера Петра Чардиніна «Тарас Шевченко» 1926 року. Це перший український байопік про генія, створений до 112-річчя з його народження досвідченим майстром масштабних і складних постановок. Тараса Шевченка у фільмі зіграв Амвросій Бучма. Також серед презентованих стрічка режисера Ігоря Савченка «Тарас Шевченко» 1951 року. Третім презентованим став фільм режисера Володимира Денисенка «Сон» 1964 року. Фільм став дебютом для Івана Миколайчука, в якому він знімався паралельно з «Тінями забутих предків». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968646-dovzenkocentr-do-dna-narodzenna-kobzara-prezentuvav-kolekciu-sevcenkiana-u-kino.html>

NV. – 2025. – 9 бер. Як відзначити день народження Шевченка. – Нестелєєв М.

Автор ставить запитання «Як відзначити день народження Шевченка?» і відповідає: читати його і читати про нього...». Він пропонує добірку матеріалів авторів «Тижня» про Тараса Шевченка, його середовище і контекст, підготовлену Ольгою Петренко-Цеуною. Докладно:

<https://tyzhden.ua/iak-vidznachyty-den-narodzhennia-shevchenka/>

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер У київській книгарні демонструють врятований раритетний Кобзар. – Катаєва М.

У «Сенсі» на Хрещатику можна побачити примірник Кобзаря 1939 року видання. Як розповіли у книгарні, торік у них діяв пункт прийому російськомовних книг. Саме серед макулатури і знайшли цю книгу. Над виданням працювали Іван Їжакевич, Василь Кричевський, Олександр Корнійчук, Павло Тичина, Максим Рильський. Відповідальним редактором став Олександр Білецький. Цінний примірник у книгарні вирішили зберегти та дати йому нове життя. До 16 березня знайдене видання «Кобзаря» стане частиною виставки до Шевченківських днів. А після – його передадуть на реставрацію та зберігання у Національний музей Тараса Шевченка. Також до річниці дня народження Кобзаря у книгарні згадали проєкт 2019 року «Квантовий стрибок Шевченка», який переосмислює образ Тараса Григоровича. Роботи розмістили на першому поверсі «Сенсу». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109594/>

Укрінформ. – 2025. – 9 бер. У Львові до дня народження Шевченка відбулася співоча дія «Цвіт». – Інф.

У Львові 8 березня у мистецькому просторі ЛЕМ представили співочу дію «Цвіт», присвячену дню народження Тараса Шевченка. Поезія Тараса Шевченка звучала голосом народної пісні та сучасних українських

композиторів Богдани Фроляк і Валентина Сильвестрова. У співочій дії «Цвіт» взяли участь співачка-актриса Наталія Половинка, композиторка, лауреатка Національної премії ім. Тараса Шевченка Богдана Фроляк і Академічний камерний хор Cantus з Ужгорода. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968529-u-lvovi-do-dna-narodzenna-sevcenka-vidbulasa-spivoca-dia-cvit.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 бер. На Рівненщині понад 35 років триває мистецька естафета до дня народження Тараса Шевченка. – Інф.

В ОВА зазначили, що у переддень 211-ї річниці Кобзаря в місті Дубно урочисто передали Шевченківську естафету «Дорогами поета на Рівненщині». Цього року її від дубенчан прийняла Здовбицька громада. Акція має свої традиції, серед яких обов'язковим є читання віршів Тараса Шевченка та виконання пісень на його слова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3967947-na-rivnensini-ponad-35-rokiv-trivae-mistecka-estafeta-do-dna-narodzenna-tarasa-sevcenka.html>

Укрінформ. – 2025. – 10 бер. У Нью-Йорку відбувся показ вистави за поезіями Шевченка. – Інф.

У Нью-Йорку відбувся показ вистави «Жінка. Мати. Вічність», присвячений 211-й річниці від дня народження Тараса Шевченка. Постановку в Народному домі на Мангеттені здійснив Український драматичний театр, яким керує народний артист України Іван Бернацький. В основу вистави він поклав поеми Шевченка «Відьма» та «Наймичка», а також окремі вірші поета. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3968718-u-nujorku-vidbuvsja-pokaz-vistavi-za-poeziami-sevcenka.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 бер. Пам'ять Тараса Шевченка вшанували у Празі. – Інф.

9 березня українська громада провела за підтримки посольства України в Чехії урочисті заходи біля пам'ятника Великому Кобзареві в Празі. Посол Василь Зварич подякував усім присутнім за підтримку духу українства та вшанування видатного українця. Посольство подякувало українській громадській організації «Берегиня» за щорічну організацію заходу, а також вихованцям і педагогам українських творчих студій «Світоч» і «Джерело». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3968680-pamat-tarasa-sevcenka-vsuvuvali-u-prazi.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 бер. У Пекіні відзначили 211-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка. – Інф.

У столиці Китаю 9 березня українська громада та дипломати разом із китайськими друзями вшанували пам'ять Великого Кобзаря. Урочистий захід відбувся на території пекінського музею мистецтва Цзіньтай у столичному

парку Чаоян, де встановлений пам'ятник українському пророку. Керівник посольства також подякувала музею мистецтва Цзіньтай за підтримку в проведенні цього заходу. На вшанування пам'яті Великого Кобзаря учасники зібрання поклали квіти до його погруддя. Погруддя Тарасові Шевченку в Пекіні – єдиний пам'ятник Кобзареві не лише у Китаї, а й у всій Південно-Східній Азії. Його виконав у 2008 році китайський художник і скульптур Юань Сікунь, тодішній директор музею мистецтва Цзіньтай. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3968593-u-pekini-vidznacili-211tu-ricnicu-vid-dna-narodzenna-tarasa-sevcenka.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 бер. В італійській бібліотеці виставили книгу про Шевченка, яка вціліла після ракетного удару РФ по ліцею на Харківщині. – Інф.

У бібліотеці італійського міста Фермо виставили книгу про Тараса Шевченка, яка вціліла після ракетного удару РФ по ліцею у Лозовій на Харківщині. Про це повідомив у Телеграмі міський голова Лозової Сергій Зеленський. Він подякував італійській громаді за підтримку. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3968589-v-italijskij-biblioteci-vistavili-knigu-pro-sevcenka-aka-vcilila-pisla-raketnogo-udaru-rf-po-liceu-na-harkivsini.html>

Укрінформ. – 2025. – 7 бер. Шевченківські дні відзначають в Естонії. – Інф.

В Естонії 7, 9 і 10 березня відбудеться низка заходів у рамках Шевченківських днів, присвячених річниці народження і смерті українського поета Тараса Шевченка. За словами голови Конгресу українців Естонії Віра Коник, перший захід проведуть у п'ятницю – у Таллінні в Будинку Хопнера відбудеться літературно-музичний вечір «І будуть люди на землі...», на якому прозвучать твори поета у виконанні актора Національної філармонії України Андрія Бурлуцького. Також будуть виконані різні музичні номери. 9 березня відбудеться традиційне покладання квітів до Шевченківського дуба та пам'ятного каменю на бульварі Мере у Таллінні. У Нарві 9 березня у Будинку народів відбудеться літературно-музичний вечір, присвячений поету. 10 березня у книжковому магазині Rahva Raamat можна буде взяти участь у флешмобі «Діти читають Шевченка». Також вечори на честь Тараса Шевченка відбудуться у Пярну і селищі Ойзу Тюриської волості. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3967959-sevcenkivski-dni-vidznacat-v-estonii.html>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

УНН. – 2025. – 8 бер. Популярність 8 березня в Україні впала більш ніж удвічі за останні 8 років – опитування. – Мурашко А.

Популярність Міжнародного жіночого дня 8 березня серед українців в останні роки зменшується. Наразі це свято своїм улюбленим є для 23% опитаних, у 2017 році цей показник був у 49%. Про це йдеться в результатах опитування КМІС, яке проведено 4–9 лютого. «Ставлення до Міжнародного

жіночого дня 8 березня погіршилося, його популярність в останні роки зменшується. Якщо ще у 2017 році це свято було одним з найбільш улюблених, його відзначали як улюблене приблизно половина населення (49%), то зараз лише кожний четвертий (23%)», – йдеться в результатах опитування. Популярність 8 березня постійно знижувалася – з 49% у 2017 році до 21% у 2024 році. Однак у 2025 році зафіксоване незначне (в рамках похибки вибірки) зростання – до 23%. Це може свідчити про певне стабілізування ставлення до свята після періоду різкого падіння. Попри загальне зниження, воно залишається важливим для частини суспільства. Є також певна регіональна диференціація за регіоном, в якому респондент проживав до початку повномасштабної війни: на Заході свято популярне серед 6% населення, в Центрі серед 24%, на Півдні – 32% і на Сході – 40%. В опитуванні зазначається, що загалом українці ставляться до свят з любов'ю та повагою, тільки 1% опитаних не ставиться до яких-небудь офіційних свят, як до важливих або улюблених. «Більшість населення України (приблизно 70%) святкує Різдво Христове та Великдень (Пасху) як найбільш популярні свята, далі йдуть День Незалежності України 54%, Новий рік (50%) і День захисників і захисниць України (44%)», – йдеться в повідомленні. Докладно:

<https://unn.ua/news/populiarnist-8-bereznia-v-ukraini-vpala-bilsh-nizh-udvichi-za-ostanni-8-rokiv-opytuvannia>

Благодійність. Меценатство. Волонтерство

Вечірній Київ. – 2025. – 9 бер. Один із лауреатів Шевченківської премії передасть свою винагороду на дрони для ЗСУ. – Божок С.

Генеральний директор – художній керівник Львівського театру опери та балету Василь Вовкун, який отримав Шевченківську премію в категорії «Театральне мистецтво», передасть грошову винагороду на закупівлю дронів для ЗСУ. Про це він оголосив на церемонії нагородження. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109610/>

Театр

Укрінформ. – 2025. – 7 бер. Театр Франка у межах світового туру покаже «Конотопську відьму» у трьох країнах. – Інф.

Національний академічний драматичний театр імені Івана Франка у межах світового туру у березні покаже постановку Івана Уривського «Конотопська відьма» у Франції, Німеччині та Великій Британії. «Конотопська відьма» вперше була представлена у 2023 році в Києві на сцені Національного академічного драматичного театру імені Івана Франка. Вона заснована на класичній повісті Григорія Квітки-Основ'яненка, переосмисленій у сучасному контексті, та поєднує елементи українського фольклору й містики з сучасними гостросоціальними та політичними питаннями. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968032-teatr-franka-u-mezah-svitovogo-turu-pokaze-konotopsku-vidmu-u-troh-krainah.html>

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. «Сойка» в театрі «Актор»: тонкий

психоаналіз на перетині драми, фантастики та хоррору. – Базів Л.

У розлогодному матеріалі – розповідь про виставу «Сойка» режисера Слави Жили, який переосмислив відому новелу Івана Франка «Сойчине крило», зазирнувши в підсвідомість як її героїв, так і глядачів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968250-sojka-v-teatri-aktor-tonkij-psihoanaliz-na-peretini-drami-fantastiki-ta-horroru.html>

Музика

Вечірній Київ. – 2025. – 7 бер Шевченко, ювілеї та українські акценти: концерти березня у столичній філармонії. – Катаєва М.

Слухачам підготували багато яскравих подій. До Шевченківських днів у філармонії прозвучать два концерти: з творами Богдани Фільц, Максима Березовського, Віталія Губаренка, Євгена Станковича та Олега Ківи, а також Бориса Лятошинського та Рубена Толмачова. Крім того, святкування 130-річчя від дня народження Бориса Лятошинського 19 березня продовжать «Київські солісти», виконавши камерні твори, написані композитором у роки Другої світової війни. А до 100-річчя від дня народження Ігоря Шамо 22 березня в музичному салоні звучатиме камерна музика композитора. 12 березня до дня народження засновника та багаторічного головного диригента «Київської камерати» Валерія Матюхіна прозвучить особлива програма. 20 березня Київський камерний оркестр під орудою Наталії Пономарчук запрошує разом відсвяткувати 150 річницю від дня народження Моріса Равеля. 16 березня NotaVene Chamber Group спільно з Національним будинком музики представить нових учасників проекту NotaVene+, що відкриває нову генерацію виконавців та композиторів, – скрипалів Акіма Зварича і Акіма Кравченка. 22 березня у виконанні «Київської камерати» під орудою Кері-Лінн Вілсон прозвучать твори українських композиторів різних генерацій: Бориса Лятошинського, Валентина Бібіка, Івана Карабиця, Олександра Родіна, Вікторії Польової. 27 березня солісти Національного будинку музики виконають органну музику Йоганна Себастьяна Баха. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109488/>

День. – 2025. – 8 бер. Чемеров та «Культурний десант» випустили пісню, яку присвятили дружинам загиблих військових. – Інф.

Саша Чемеров та «Культурний десант» присвятили пісню «Місто наречених» жінкам, які втратили чоловіків на російсько-українській війні. Він розповів, що пісню написав ще рік тому. Але тоді ніхто з виконавців не наважився підступитися до матеріалу. Очільник «Культурного десанту» Миколай Серга переконав музиканта виконати її самому. До запису пісні долучився кримський джазовий музикант і заслужений артист України Усейн Бекіров, а також музиканти Ансамблю пісні й танцю ЗСУ. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/news/080325-chemerov-ta-kulturnyy-desant-vypustily-pisnyu-yaku-prysvyatyly-druzhynam-zahyblykh>

Кіномистецтво. Кінопрокат

NV. – 2025. – 8 бер. Своє кіно. 11 найочікуваніших українських фільмів цієї весни. – Найденко Ю.

NV розповідає про нові українські художні та документальні фільми, які виходять на великі екрани України у березні – травні 2025 року. Це документальний фільм «Порцелянова війна» Брендана Белломо і Слави Леонтьєва, прем'єра – 6 березня; комедія «Песики» Олексія Євсакова, прем'єра – 6 березня; комедія «Відпустка наосліп» Валерії Фадєєвої, прем'єра – 13 березня; документальний фільм «День, коли ми об'єднались» Дмитра Чернова, прем'єра – 20 березня; комедія «Раша гудбай» Олексія Кірющенко, прем'єра – 27 березня; документальний фільм «Ярослав Мудрий: тесть Європи» Олесі Ногіної, прем'єра – 28 березня; трилер «Мишоловка» Сергія Касторних, прем'єра – 3 квітня; кіноверсія мюзиклу «МУР: Ти [Романтика]» Олександра Хоменка, Андрія Баутьонка, Максима Онанка, прем'єра – 10 квітня; біографічна драма «Киснева станція» Івана Тимченка, прем'єра – 10 квітня; роудмуві «Дві сестри» Лукаша Карвовські, прем'єра – 24 квітня; документальний фільм «Без права на помилку» Василя Київського, точну дату прем'єри ще не визначено. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/filmi-2025-pesiki-miki-17-porcelyanova-viyna-7-zahoplivih-prem-yer-tizhnya-50495585.html>

Україна молода. – 2025. – 8 бер. «Місія 200»: на кінофестивалі в Ризі українська стрічка здобула Гран-прі. – Здоровило Т.; Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 8 бер. Гран-прі Ризького кінофестивалю документального кіно завоював український режисер. – Кругленко О.

Переможців конкурсних програм оголосив Міжнародний кінофестиваль документальних стрічок ARTDOFEST/RIGA: Гран-прі отримав фільм «Місія 200» українського режисера Володимира Сидька. Документальна стрічка розповідає про волонтерку з Луцька Тетяну Потоцьку-Євчук, яка після початку повномасштабної війни займається пошуком і доправленням тіл загиблих українських воїнів до їхніх рідних. Приз за найкращу режисуру отримали українські режисери Тетяна Дороніцина та Андрій Литвиненко за фільм «Все повинно жити», у якому розповідається про жінку, яка допомагає пораненим і покинутим на війні тваринам. Спеціального призу журі удостоєна картина «Близькі» – про російського бізнесмена Дмитра Зіміна. Фільм «Повернення кіномеханіка» Орхана Агазде удостоївся особливої згадки журі. До складу журі фестивалю ARTDOFEST/RIGA увійшли Івар Селецкіс (Латвія), Крістіна Камдесус (Франція), Севгіль Мусаєва (Україна). У конкурсній програмі також представили й інші українські фільми. Міжнародний фестиваль документального кіно ARTDOFEST заснували у 2007 році в Росії. Після початку війни РФ проти України у 2014 році конкурсну програму вперше показали в Ризі. У 2018 році весь конкурс і діяльність журі перемістили до Латвії. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/188317/>

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/hran-pri-rizkoho-kinofestivalju-dokumentalnoho-kino-zavojuvav-ukrajinskij-rezhiser.html>

Українформ. – 2025. – 8 бер. Фільм «Підйомна сила» покажуть у Канаді. – Інф.

У канадських Едмонтоні, Калгарі, Вінніпезі, Торонто та Оттаві покажуть художню документальну стрічку Олександра Стратієнка «Підйомна сила». Покази стартують 10 березня. У МКСК зазначають, що у 2025 році фільм отримав нагороду фестивалю «Cinema for Victory» за найкращу операторську роботу. А також увійшов до п'ятірки найкасовіших українських документальних фільмів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968445-film-pidjomna-sila-pokazut-u-kanadi.html>

Українформ. – 2025. – 8 бер. У Пекіні пройшли покази документальних фільмів про російську війну в Україні. – Інф.

У столиці Китаю – Пекіні – пройшли покази документальних фільмів «У дзеркалі заднього виду» та «Культура проти війни», в яких розповідається про розв'язану Росією геноцидну війну проти України. Перегляди фільмів організовано посольством України в Китаї за сприяння посольства Польщі в КНР та української громади Пекіна. Стрічку «Культура проти війни» показали під час заходу в українській амбасаді, на який зібралися українці та їх друзі з Китаю і деяких інших країн. Показ документального фільму польського режисера Мачека Хамела «У дзеркалі заднього виду» відбувся у посольстві Польщі в КНР. На цей захід були запрошені лише китайці та іноземці. Після перегляду кінострічок відбулись обговорення подій, про які в них розповідалося, та інших подій, пов'язаних з опором українців російському вторгненню. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3968443-u-pekini-projsli-pokazi-dokumentalnih-filmiv-pro-rosijsku-vijnu-v-ukraini.html>

Українформ. – 2025. – 10 бер. Зеленська презентувала шостий епізод освітнього серіалу «Люди з досвідом війни». – Інф.

Сьомий епізод освітнього серіалу «Люди з досвідом війни. Гідність. Взаємодія» розповідає про спілкування і підтримку людей, які повернулися із полону. Про це дружина Президента України Олена Зеленська повідомила у Телеграмі.

Стрічку можна подивитися на платформі «Дія.Освіта» або на ютуб-каналі «Ти як?», зазначила перша леді. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3968799-zelenska-prezentovala-sostij-epizod-osvitnogo-serialu-ludi-z-dosvidom-vijni.html>

Література

NV. – 2025. – 7 бер. «Суперечить цінностям організації». Письменника Юрія Винничика виключили з українського ПЕН через колонку про «розпусну епоху». – Інф.; Village Україна. – 2025. – 7 бер. Юрія Винничука виключили з Українського ПЕНу. Він написав есе про «розпусну епоху». – Головань Д.;

УНН. – 2025. – 7 бер. Юрія Винничука виключили з Українського ПЕН: в чому причина. – Шилін М.; Укрінформ. – 2025. – 8 бер. Письменника Винничука виключили з Українського ПЕН. – Інф.

Виконавча рада Українського ПЕН виключила українського письменника Юрія Винничука зі свого складу. Причиною стала його колонка «Була колись розпусна епоха» у газеті «Збруч», де він відреагував на численні повідомлення про сексуальні домагання. Виконавча рада знайшла у дописі Юрія Винничука, «публічні висловлювання, що суперечать цінностям організації та шкодять її репутації». «Український ПЕН не толерує проявів гендерно зумовленого насильства і дотримується принципів, висловлених у Women's manifesto Міжнародного ПЕН, зокрема у його першому пункті Non-violence («...покласти край насильству проти жінок у всіх його формах, зокрема юридичних, фізичних, сексуальних, психологічних, вербальних та цифрових...»). Засадничі поняття поваги до людини та її гідності саме зараз піддаються випробуванням, і сьогодні особливо важливо їх захищати», – йдеться в заяві виконавчої ради. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/yuriy-vinnichuk-viklyucheniy-z-ukrajinskogo-pen-za-skandalnu-kolonku-pro-rozpusnu-epohu-50496008.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/360561-yuriya-vinnichuka-viklyuchili-z-ukrayinskogo-pen-vin-napisav-ese-nbsp-pro-laquo-rozpusnu-epohu-raquo>

<https://unn.ua/news/yuriia-vynnychuka-vykliuchyly-z-ukrainskoho-pen-v-chomu-prychyna>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3967995-pismennika-vinnicuka-viklucili-z-ukrainskogo-pen.html>

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Києві презентували книгу про парамедиків поліції Донеччини. – Інф.

У столичній книгарні «Readeat» напередодні річниці створення підрозділу парамедиків поліції Донеччини відбулась презентація книги Зоряни Биндас «Є пульс!», у якій містяться історії поліцейських парамедиків. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968038-u-kievi-prezentovali-knigu-pro-paramedikiv-policii-doneccini.html>

Українська літературна газета. – 2025. – 8 бер. Видавництво в Україні призупинило продаж книги «Танцівниця з Донбасу» після виявлення російських пропагандистських кліше. – Інф.

У виданій в Україні книзі чеського письменника Міхала Шефари «Танцівниця з Донбасу» виявили проросійські наративи, які виправдовують повномасштабне вторгнення та поширюють антисемітизм. Книгу вже зняли з продажу. Про це в Instagram повідомляє «Видавництво 21», де було надруковано книгу. «Танцівниця з Донбасу» отримала схвальні рекомендації від перекладачів, бетаридерів, літагенцій. Її перекладала Олена Ващенко, яка теж спочатку не звернула уваги на російські кліше. «Деякі об'єктивні реалії

життя в Україні розбігаються з уявленнями автора про них», – написало «Видавництво 21» та заявило, що Міхал Шефара має проукраїнські погляди. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/vydavnytstvo-v-ukraini-pryzupynylo-prodazh-knyhy-tantsivnytsia-z-donbasu-pislia-vyivlennia-rosijskykh-propahandystskykh-klishe/>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Львові презентували віртуальний музей Романа Шухевича. – Інф.

Львівський історичний музей презентував Віртуальний музей Романа Шухевича. Завдяки проєкту «Музей у 3D» були створені панорами музейних приміщень та моделі кількох експонатів з Музею Шухевича у Білогірці, який був зруйнований через російську атаку 1 січня 2024 року. При створенні віртуального музею використали матеріали з фондів Львівського історичного музею, Центрального державного історичного архіву України у Львові, Центру досліджень визвольного руху, Державного архіву Львівської області, Літопису УПА, Музею-архіву Пластового руху, приватного архіву родини Котлярчуків. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968391-u-lvovi-prezentovali-virtualnij-muzej-romana-suhevica.html>

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Києві відкрили виставку, присвячену українському авангарду. – Інф.

У Музеї історії міста Києва презентували проєкт «Український авангард. Еволюція. Поповнення колекції 3.0». Це перша виставка у новоствореному Музеї авангарду і третя в межах формування його колекції, присвяченої українському авангардному мистецтву. На виставці представлено понад 50 унікальних експонатів. Серед них роботи світових зірок класичного авангарду та їхніх послідовників – Костянтина Піскорського, Василя Кричевського, Олександра Хвостенко-Хвостова, Оксани Павленко, Хани Орлової, Олексія Владімірова, Ганни Криволап, Володимира Вештака, Романа Жука, Олега Тістола, Марини Скугаревої. Окремої уваги заслуговують твори представників класичного авангарду з фондів Музею історії міста Києва – Віктора Артемцева та Георгія Петраша. Відвідати експозицію можна до 6 квітня у мистецько-виставковому центрі Музею історії міста Києва на вулиці Богдана Хмельницького, 7. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968343-u-kievi-vidkrili-vistavku-prisvacenu-ukrainskomu-avangardu.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер Столичний музей презентує самобутній артпроєкт про жінок, які надихають. – Асадчева Т.

На початку березня в Музеї історії міста Києва відкрилась виставка «Хто вам сказав, що я слабка?». Експозиція складається з декількох частин, кожна з яких представляє певний етап трансформації жінки. Роман Сельський, Тетяна

Яблонська, Микола Новіков, Олександр Ройтбурд, Людмила Морозова, Степан Хвиля, Василь Кричевський та Олександр Архипенко розкривають внутрішній світ жінок, їхні емоції, почуття та мрії. Артпроект представлений творами з колекцій Музею історії міста Києва та його філії – Музею української діаспори, галереї «НЮ АРТ» і приватної колекції Юрія Гуцу. Виставка «Хто вам сказав, що я слабка?» триватиме до 4 травня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109561/>

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер. Єврейське містечко в мініатюрі: в київському музеї іграшки відкрили незвичну експозицію. – Марків Н.

У Державному музеї іграшки відкрили виставку авторських ляльок з колекції Благодійного фонду імені Шолом-Алейхема. Десять майстрів і майстринь створили мініатюрний штетл та «населили» мешканцями – ляльками, які відтворюють жанрові картинки з життя єврейського містечка. «Це наша спільна виставка, організована разом з Державним музеєм іграшки, Благодійним фондом імені Шолом-Алейхема та Інститутом розвитку громадянського суспільства імені Голди Меїр...», – розповіла директорка Державного музею іграшки Юлія Кобас. «... Коли ми обдумували її концепцію, то вирішили не підписувати авторство робіт, бо над багатьма композиціями працювали цілі команди», – розповів ізраїльський та український художник, засновник Інституту розвитку громадянського суспільства імені Голди Меїр, а також ідейний натхненник та співорганізатор виставки Альберт-Лейзер Фельдман. Проте усіх майстрів вказано у інформації про виставку. Це Вікторія Балясна, Тетяна Ксеніна, Олена Попова, Олена Простун, Наталія Рудікова, Алла Філіпова, Світлана Чикальова, Олександра Марей, Марія Бояренко та Нікіта Бояренко. Виставка «Штетл. Лялькові спогади єврейського містечка» буде діяти в музеї до кінця літа. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109521/>

Вечірній Київ. – 2025. – 8 бер. До фондів «Софії Київської» передали скульптуру «Жах». – Катаєва М.

7 березня Національний заповідник «Софія Київська» отримав у дар інтерактивну скульптуру «Жах». Вона створена у 2023 році майстром художньої кераміки, українським грузином Гією Міміношвілі (1958–2025 рр.). Цей витвір майстра кераміки генеральній директорці заповідника Нелі Куковальській передала учениця Гії Гурамовича Олесь Дворак-Галік. Вона зазначила, що митець Гія Міміношвілі планував подарувати цю скульптуру «Софії Київській» ще за життя. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109573/>

Вечірній Київ. – 2025. – 7 бер. НЗ «Софія Київська» запрошує киян на весняні майстерки та пізнавальні програми. – Інф.

8 та 9 березня в Національному заповіднику «Софія Київська» відбудуться весняні заходи. Відвідувачі мають змогу дізнатися більше про історію та культуру українського народу, а також отримати позитивні емоції та

нові враження. Програма заходів: 8 березня – майстер-клас «Весняний букет» (в стилі наївного мистецтва) від Лізи Маркіної / художниці Elizaveta Mark у «Хлібні»; 8 березня – освітньо-пізнавальна програма «Дорога до Санліса» у Брамі Заборовського; 9 березня – освітньо-пізнавальна програма «Барокові дива Софії: від Дзвіниці до Брами». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/109511/>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 8 бер. У Львові за грантові кошти відреставрували старовинну церкву і дзвіницю в музеї просто неба. – Інф.

У Львові, в Музеї народної архітектури та побуту, за підтримки німецької культурної інституції Ukraine Art Aid Center відреставрували церкву із села Соколів та дзвіницю з містечка Монастириська. «Сама реставрація тривала у декілька етапів, залучено багато сторонніх осіб, бо були складні реставрації по куполах, проведена заміна дахового покриття, реставрація хреста і обробка спеціальними консервуючими засобами деревини», – розповів директор музею Михайло Закопець. За його словами, тепер на церкву чекає облаштування внутрішньої експозиції. Загалом на території музею є 127 об'єктів, більшість – у задовільному стані. Цього року у планах – реставрація 5–6 об'єктів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3968214-u-lvovi-za-grantovi-kosti-vidrestavruvali-starovinnu-cerkvu-i-dzvinicu-v-muzei-prosto-neba.html>

Village Україна. – 2025. – 8 бер. Мозаїку на станції метро «Палац України» збили перфораторами. – Головань Д.

КП «Київський метрополітен» збив мозаїчне панно із зображенням солдата-червоноармійця на станції метро «Палац України» перфораторами, повідомила дослідниця архітектури модернізму і монументального мистецтва Ельміра Еттінгер. Демонтаж мозаїки провели необережно без залучення професійних реставраторів. Також невідомо, де нині зберігають смальту, або ж її вкинули як будівельне сміття. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/360597-mozayiku-na-stantsiyi-metro-laquo-palats-ukrayini-raquo-zbili-perforatorami>

Village Україна. – 2025. – 8 бер. Не вся огорожа Байкового кладовища історична. Експерти визначають, які частини зберегти – Кличко. – Головань Д.

Не вся огорожа Байкового кладовища є історичною, підтвердив міський голова Віталій Кличко у відповіді на петицію про її збереження. Згідно з паспортом об'єкта культурної спадщини, офіційний статус пам'ятки мають лише окремі її частини. Серед них – надбрамна церква, Католицькі й Лютеранські ворота, а також певні секції цегляного паркану з металевими ґратами. Решта конструкцій, які не входять до цього переліку, юридично не вважаються об'єктами культурної спадщини. Це може означати, що їх можуть демонтувати без порушення пам'яткоохоронного законодавства. Щоб визначити, які ще елементи огорожі можуть мати історичну цінність, КМДА

планує провести додаткові дослідження. До цього залучать експертів і представників громадськості. Це дасть можливість з'ясувати, які частини паркану варто зберегти. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/360587-ne-vsya-ogorozha-nbsp-baykovogo-kladovischa-istorichna-eksperti-viznachat-yaki-chastini-zberegti>

Міжнародне співробітництво

УНН. – 2025. – 7 бер. «Українська книжкова полицка» протягом лютого відкрилася у 6 країнах. – Тележніков І.; Укрінформ. – 2025. – 7 бер. У лютому у шести країнах з'явилося 9 «Українських книжкових полицок». – Інф.

У лютому 2025 року відкрито дев'ять українських книжкових полицок у шести країнах світу. Нові локації з'явилися у Греції, Фінляндії, Угорщині, Польщі, Португалії та Марокко. Про це ідеться у повідомленні на сторінці Офісу Президента України. Зокрема, чотири книжкові полицки відкрили у Греції. Тепер «Українська книжкова полицка» представлена у Центральній публічній бібліотеці міста Верія, Центральній публічній бібліотеці міста Катеріні, Центральній муніципальній бібліотеці міста Неа-Муданья та волонтерському центрі для українських мам і дітей Pios міста Переа. Вже п'яту українську книжкову полицку відкрили у Фінляндії – у бібліотеці міста Лахті. Поповнилася, за словами Олени Зеленської, й колекція українських книжок в Угорщині: добірку літератури отримав садочок району Йожефварош у Будапешті, де навчається близько 20 українських дітей. У публічній бібліотеці імені Тадеуша Гумінського польського міста Легниця «Українська книжкова полицка» відкрилася в День рідної мови, 21 лютого. У лютому була започаткована «Українська книжкова полицка» в Марокко – в Агадірському державному університеті імені Бен Зохра та у Португалії – в Муніципальній бібліотеці міста Матозінюш. Докладно:

<https://unn.ua/news/ukrainska-knyzhkova-polychka-protiahom-liutoho-vidkrylasia-u-6-krainakh>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3968029-u-lutomu-u-sesti-krainah-zavilosa-9-ukrainskih-knizkovih-policok.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm